

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
den 10 februari 2004*

I de förenade målen T-215/01, T-220/01 och T-221/01,

Calberson GE, Paris (Frankrike), företrätt av advokaten T. Gallois,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av G. Berscheid, i egenskap
av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan

— i mål T-215/01, om förpliktande av kommissionen att till sökanden betala
14 290,61 euro och 57 859,56 US-dollar (USD) jämte lagstadgad ränta som
ersättning för den påstådda skadan,

* Rättegångsspråk: franska.

- i mål T-220/00, om förpliktande av kommissionen att till sökanden betala 106 901,96 tyska mark (DEM) jämte lagstadgad ränta som ersättning för den påstådda skadan,

- i mål T-221/01, om förpliktande av kommissionen att till sökanden betala 23 115,49 euro och 25 761,11 USD jämte lagstadgad ränta som ersättning för den påstådda skadan,

varvid talan i samtliga tre fall i första hand grundas på artikel 238 EG och artikel 16 i kommissionens förordning (EG) nr 111/1999 av den 18 januari 1999 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 2802/98 om ett program för leverans av jordbruksprodukter till Ryska federationen, och i andra hand på artikel 235 EG och artikel 288 andra stycket EG,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordföranden N.J. Forwood samt domarna J. Pirrung och A.W. H. Meij,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Plingers

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 8 juli 2003,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

Relevanta bestämmelser i målen T-215/01, T-220/01 och T-221/01

- 1 Det föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 2802/98 av den 17 december 1998 om ett program för leverans av jordbruksprodukter till Ryska federationen (EGT L 349, s. 12) att Ryska federationen skall förses med jordbruksprodukter.

- 2 Enligt artikel 2.3 i förordning nr 2802/98 skall leveranskostnaderna, som omfattar transport till hamn eller gränsstation exklusive lossning, fastställas genom anbudsförfarande eller, i brådskande fall eller vid transportsvårigheter, genom begränsade anbudsförfaranden.

- 3 Enligt artikel 4.1 i förordning nr 2802/98 skall kommissionen ansvara för genomförandet av dessa åtgärder i enlighet med de villkor som fastställs i förordningen.

- 4 I artikel 2.1 i kommissionens förordning (EG) nr 111/1999 av den 18 januari 1999 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 2802/98 (EGT L 14, s. 3) föreskrivs följande:

”Kostnaderna för leverans av produkter från interventionslager ... till de i anbudsinfordran fastställda hamnar och gränsövergångar där mottagarlandet skall överta leveranserna skall fastställas genom anbudsförfarande.

a) Kostnaderna kan avse leverans av produkter från interventionsorganets lager till lossningshamnen eller med transportmedel till lastningsplatsen på den fastställda bestämmelseorten. [*] ...” [* I överensstämmelse med andra språkversioner av förordningen används i stället för uttrycket ”lossningshamnen eller med transportmedel till lastningsplatsen på den fastställda bestämmelseorten” nedan uttrycket ”lastningskajen eller med transportmedel till platsen för övertagandet vid den fastställda leveranstiden”. Övers. anm.]

- 5 Enligt artikel 5.1 e 5 i förordning nr 111/1999 skall anbudet, för att vara giltigt, bland annat innehålla uppgift om dess kostnadsspecifikation i enlighet med bilaga II till förordningen. Bland de rubriker som anges i bilaga II, i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 1125/1999 av den 28 maj 1999 om ändring av förordning nr 111/1999 (EGT L 135, s. 41), förekommer bland annat ”Hanterings- och lastningskostnader”.
- 6 Artikel 7.1 andra stycket i förordning nr 111/1999, i dess lydelse enligt förordning nr 1125/1999, har följande lydelse:

”Varorna kan lastas så snart interventionsorganet erhållit bevis för att det har ställts en leveranssäkerhet ... .”

7 Artikel 8.3 i förordning nr 111/1999 har följande lydelse:

”Med undantag för mycket brådskande fall, skall endast kommissionen ha befogenhet att ge instruktioner så att leveransen kan fortsätta om svårigheter skulle uppstå under leveransen, efter det att anbudsgivarna har lastat varorna.”

8 Det föreskrivs i artikel 8.4 i förordning nr 111/1999 att om särskilda svårigheter uppstår kan kommissionen, på begäran av det berörda interventionsorganet, ge dispens när det gäller förluster som inte kan identifieras.

9 Det föreskrivs i artikel 9.3 första stycket i förordning nr 111/1999 att om den vara som levereras av interventionsorganet inte överensstämmer med den för interventionsköp fastställda minimistandarden skall interventionsorganet omedelbart tillhandahålla en vara som uppfyller de standarder som fastställts för leveransen. I artikel 9.3 andra stycket i förordningen anges följande:

”Kontraktssinnehavarnas ytterligare kostnader (ytterligare transportkostnader, extra liggedagar etc.) skall bäras av interventionsorganet.”

10 Enligt artikel 10.1 i förordning nr 111/1999, i dess lydelse enligt förordning nr 1125/1999, skall begäran om betalning för leveransen inlämnas till interventionsorganet.

- 11 I artikel 16 i förordning nr 111/1999 anges följande:

”Europeiska [gemenskapernas] domstol är behörig att avgöra varje tvist som följer av uppfyllandet, det bristande uppfyllandet eller tolkningen av villkoren för leveranser som utförs i enlighet med denna förordning.”

Andra relevanta bestämmelser i målen T-215/01 och T-221/01

- 12 I artikel 1 första stycket i kommissionens förordning (EG) nr 1815/1999 av den 18 augusti 1999 om leverans av skummjörkspulver till Ryssland (EGT L 220, s. 13) föreskrivs följande:

”Ett anbudsörfarande skall öppnas för att bestämma kostnaderna för transport från interventionslager av skummjörkspulver till [Ryssland], i enlighet med de leveransbestämmelser som fastställs i artikel 2.1 a i förordning nr 111/1999.”

- 13 I artikel 2 i förordning nr 1815/1999 föreskrivs följande:

”Leveransen skall omfatta följande:

- a) Övertagande av varan (vid lastningskajen) ur ... [relevanta] interventionsorgans lager ... .

b) Transport med lämpliga transportmedel fram till bestämmelseorten inom de tidsfrister som fastställs ... .”

14 I bilagan till kommissionens förordning (EEG) nr 1643/89 av den 12 juni 1989 om fastställande av de schablonbelopp som skall användas vid finansiering av materiella transaktioner i samband med offentlig lagring av jordbruksprodukter (EGT L 162, s. 12; svensk specialutgåva, område 3, volym 29, s. 141) föreskrivs följande:

”Lista över materiella transaktioner som omfattas av de schablonbelopp som anges i artikel 6 i [rådets] förordning (EEG) nr 1883/78 [av den 2 augusti 1978 om allmänna bestämmelser för finansiering av interventioner genom garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) (EGT L 216, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 10, s. 84)].

...

Mjölksprodukter: skummjörkspulver

...

III. Utlagring

...

- c) Förflyttning av skummjörkspulver till lagrets lastbrygga och lastning, med undantag för stuvning, på transportmedel om detta är en lastbil ... .”

Andra relevanta bestämmelser i mål T-220/01

- 15 I artikel 1 i kommissionens förordning (EG) nr 1799/1999 av den 16 augusti 1999 om leverans av nötkött till Ryssland (EGT L 217, s. 20) föreskrivs följande:

”Ett anbudsförfarande skall öppnas för att bestämma kostnaderna för transport från interventionslager av ... nötkött ... till [Ryssland], i enlighet med de leveransbestämmelser som fastställs i artikel 2.1 a i förordning nr 111/1999.”

- 16 I artikel 2 i förordning nr 1799/1999 föreskrivs följande:

” Leveransen skall omfatta följande:

- a) Övertagande av varan (vid lastningskajen) ur ... [relevanta] interventionsorgans lager ... .

- b) Transport med lämpliga transportmedel fram till bestämmelseorten inom de tidsfrister som fastställs ... .”

Bakgrund till tvisten

Mål T-215/01

- 17 I det anbudsförfarande som hade öppnats genom förordning nr 1815/1999 lämnade sökanden in ett anbud till det brittiska interventionsorganet Intervention Board Executive Agency (nedan kallat IBEA). Anbudet syftade till att bestämma kostnaderna för en transport av 3 000 ton skummjörkspulver, som motsvarar parti nr 4 och anges i bilagorna I och II till förordning nr 1815/1999, från bolaget Alpine Cold Storages (nedan kallat Alpine) lager till Ryssland. Enligt anbudet skulle transporten av detta parti innefatta en lastbilstransport från Alpines lager till ett lager i hamnen i Grimsby (Förenade kungariket). Därefter skulle partiet lastas ombord på fartyget Freedom III för sjötransport till Ryssland. Sökanden tog i sitt anbud hänsyn till att Alpine, i en uppskattning av den 25 augusti 1999, hade uppgett att det kunde lasta tio lastbilar per dag. Sökandens anbudspris uppgick till 79,60 euro per ton, brutto, av den vara som skulle transporteras. Anbudet omfattade inte hanterings- och lastningskostnader, som sökanden inte ansåg var tillämpliga i detta fall.
- 18 Kommissionen tilldelade sökanden bland annat leveranskontraktet avseende parti nr 4 genom beslut av den 7 september 1999.
- 19 Den 8 oktober 1999 påpekade sökanden för Alpine att arbetet med att lasta varorna på lastbilarna skulle påbörjas den 13 oktober samma år.
- 20 Lastningen påbörjades inte den 13 oktober 1999 till följd av att sökanden och Alpine var oense om dels ytterligare kostnader som Alpine gjorde gällande för att lasta och stuva varorna, dels en säkerhet som Alpine krävde som garanti för att de lastpallar på vilka varorna var förpackade skulle återställas.

- 21 Efter att ha informerats om dessa svårigheter påpekade kommissionen, i ett telefax av den 14 oktober 1999 till IBEA (nedan kallat telefaxet av den 14 oktober 1999), att det var omotiverat och olämpligt att påföra ytterligare kostnader och att kräva säkerheter för lastpallarna. I telefaxet påpekade kommissionen dessutom att lagren agerade i gemenskapens namn och för dess räkning, och den begärde att IBEA skulle ingripa för att förmå Alpine att rätta sig efter de regler som var tillämpliga på interventionsorganens lager vid utlagring. IBEA ombads dessutom att vidta nödvändiga åtgärder för att lastningen skulle kunna påbörjas utan ytterligare dröjsmål.
- 22 Sökanden ifrågasatte, i en skrivelse av den 19 oktober 1999 till Alpine, av vilken en kopia skickades till IBEA och kommissionen, Alpines prisangivelse för arbetet med att lasta varorna på lastbilarna med motiveringen att det, enligt förordning nr 1643/89, ankom på interventionsorganets lager att svara för detta arbete. Sökanden nämnde även den nära förestående ankomsten av fartyget Freedom III, på vilket varorna skulle lastas, och att ersättning för extra liggedagar skulle utkrävas om fartyget omotiverat låg stilla.
- 23 Arbetet med att lasta varorna på lastbilarna påbörjades den 22 oktober 1999. Arbetstakten för lastningen motsvarade inte det som Alpine först hade tillkännagett i sin uppskattning av den 25 augusti 1999. Det utfördes nämligen mindre än tio lastningar per dag.
- 24 Kaptenen på fartyget Freedom III skickade den 2 november 1999 en skrivelse med anmärkningar till sökandens ombud i vilken han dels konstaterade att av de 3 000 ton skummjölkspulver som förväntades hade endast 798 ton lastats, dels påminde om att enligt befraktningensavtalet mellan sökanden och redaren löpte den för lastningen föreskrivna perioden ut den 3 november 1999 och att ersättning för

extra liggedagar skulle utkrävas därefter. Sökanden skickade en kopia av denna skrivelse till IBEA och till kommissionen den 2 november 1999.

- 25 Det var först den 18 november 1999 som samtliga varor som skulle transporteras hade lastats ombord på fartyget. Sökanden var följaktligen tvungen att betala 23 072,89 US-dollar (USD) för extra liggedagar till följd av att det antal dagar under vilka fartyget skulle ligga stilla, som totalt medgetts för att lasta och lossa varorna vid avgångshamnen, hade överskridits.
- 26 Fartyget anlände till bestämmelseorten och fanns tillgängligt så att varorna kunde lossas den 25 november 1999. Arbetet med att lossa varorna påbörjades emellertid inte förrän den 11 december 1999, för att avslutas den 17 december 1999. Sökanden var tvungen att betala 54 347,25 USD för extra liggedagar till följd av att det medgivna antalet dagar under vilka fartyget skulle ligga stilla hade överskridits.
- 27 Den 4 januari 2000 tillställde sökanden IBEA fakturan BRU 135 039 avseende transporten av parti nr 4. Det sammanlagda beloppet i fakturan uppgick till 318 987,24 euro, varav 243 115,51 euro utgjorde transportkostnader och 75 871,73 euro motsvarade kostnader för extra liggedagar.
- 28 Det belopp på 75 871,73 euro som avsåg kostnader för extra liggedagar erhöles genom omräkning av betalningen för de extra liggedagarna vid avgångs- och ankomsthavnarna — det vill säga 77 420,14 USD — med tillämpning av en omräkningskurs USD/euro på 0,98.
- 29 Efter ett ingripande av kommissionen betalade IBEA 19 904,51 USD såsom en schablonmässig och slutgiltig reglering av de kostnader för extra liggedagar som sökanden haft med avseende på fartyget Freedom III. Sökanden bestred denna delbetalning.

- 30 Den 28 juli 2000 anmodade sökanden IBEA att betala återstoden av ersättningen för extra liggedagar enligt fakturan BRU 135 039, ett belopp som sökanden uppskattade till 57 516 USD, samt 7 096,37 euro enligt fakturan BRU 138 552 och 343,93 USD enligt fakturan BRU 138 553, varvid dessa båda belopp avsåg de finansiella kostnader som hade uppkommit till följd av dröjsmålet med att betala de fakturor som IBEA tillställts. IBEA efterkom inte denna anmodan.
- 31 Sökanden anmodade kommissionen i skrivelse av den 16 maj 2001 att ingripa för att förmå IBEA att betala fordringsbeloppen. Enligt anmodan var IBEA alltjämt skyldigt att betala 7 194,24 euro för transportkostnader, 57 515,63 USD för kostnader avseende extra liggedagar samt 7 096,37 euro och 343,93 USD för finansiella kostnader som hade uppkommit till följd av dröjsmålet med betalningen, det vill säga sammanlagt 14 290,61 euro och 57 859,56 USD. Det vidtogs ingen åtgärd med anledning av denna anmodan.

Mål T-220/01

- 32 I det anbuds förfarande som hade öppnats genom förordning nr 1799/1999 lämnade sökanden in två anbud till det tyska interventionsorganet Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (nedan kallat BLE). Anbudena syftade till att bestämma kostnaderna för en transport av nötkött och avsåg ansvaret för att transportera partierna nr 5 och nr 7, som anges i bilagorna I och II till förordning nr 1799/1999, från olika lager i vilka dessa varor förvarades till gränsövergången vid Krasnoje i Ryssland.
- 33 Anbudena innefattade hanterings- och lastningskostnader som, enligt uppdelningen i vardera anbudet, uppgick till 21,80 euro per bruttoton.

- 34 Kommissionen beslutade den 23 september 1999 bland annat att tilldela sökanden leveranskontraktet avseende partierna nr 5 och nr 7. En del av dessa partier lades upp i bolaget Nordfrost Kühl u. Lagerhaus (nedan kallat Nordfrost) lager.
- 35 Nordfrost hanterade och lastade den del av partierna nr 5 och nr 7 som hade lagts upp i dess lager. Nordfrost tillställde BLE fakturorna för dessa arbeten, varefter BLE i sin tur fakturerade sökanden. Sökanden tog slutligen upp denna kostnad i de fakturor avseende sammanlagda transportkostnader som den tillställde BLE med ett pris på 21,80 euro per ton, i överensstämmelse med dess anbud avseende hanterings- och lagringskostnader för partierna nr 5 och nr 7 (se nedan punkt 33).
- 36 Vid lastningen av varorna krävde Nordfrost sökanden på de belopp som motsvarade de ytterligare kostnaderna för lastningen.
- 37 Efter att ha informerats om detta krav genom sökandens telefax av den 10 november 1999 påpekade kommissionen för sökanden, i telefax av den 15 november 1999, att den ansåg att samtliga lastningskostnader redan ingick i de belopp som BLE fakturerade sökanden och som avsåg lastningen av varorna. I detta telefax rekommenderade kommissionen dessutom sökanden att skicka Nordfrosts fakturor avseende lastningen direkt till BLE.
- 38 Eftersom Nordfrost vägrade att lasta de varor som det hade i sin besittning ända till dess att det fick betalt för de ytterligare kostnaderna, betalade sökanden fordringsbeloppen. Sökanden fakturerade därefter BLE för dessa kostnader genom fakturorna BRU 135 963 med 82 991,96 tyska mark (DEM) och BRU 135 964 med 16 050 DEM.

- 39 Den polska polisen påförde dessutom sökanden böter med 6 960 DEM med motiveringen att de lastbilar med hjälp av vilka nötköttet i partierna nr 5 och nr 7 transporterades hade ett för högt axeltryck. Sökanden fakturerade i sin tur BLE för detta belopp i sin faktura BRU 135 099.
- 40 I ett rekommenderat brev av den 13 juli 2000 anmodade sökanden BLE att till sökanden betala fakturorna BRU 135 963, med 82 991,96 DEM för ytterligare lastningskostnader, BRU 135 098, med 900 DEM, och BRU 135 099, med 6 960 DEM, för de böter som hade betalats in till de polska myndigheterna. BLE efterkom inte denna anmodan.
- 41 I ett rekommenderat brev av den 1 augusti 2001 anmodade sökanden kommissionen att ingripa och betala sökanden i enlighet med de fakturor avseende leveranserna av partierna nr 5 och nr 7 beträffande vilka sammanlagt 106 901,96 DEM ännu inte hade betalats. Kommissionen vidtog ingen åtgärd med anledning av denna anmodan.

Mål T-221/01

- 42 I ett nytt anbudsförfarande som hade öppnats genom förordning nr 1815/1999 lämnade sökanden in ett anbud till det irländska interventionsorganet Department of Agriculture, Food and Rural Development (nedan kallat DAF). Anbudet syftade till att bestämma kostnaderna för en transport av skummjörkspulver och avsåg ansvaret för att transportera parti nr 5, som anges i bilagorna I och II till förordning nr 1815/1999, från DAF:s lager till hamnen i S:t Petersburg (Ryssland). För att garantera att skummjörkspulvret transporterades ända till Ryssland ingick sökanden ett befaktningsavtal med en redare för befaktning med fartyget Okapi MV.

- 43 Kommissionen beslutade den 23 september 1999 bland annat att tilldela sökanden leveranskontraktet avseende parti nr 5.
- 44 Den 5 oktober 1999 informerade sökanden DAF om att en första sändning varor uppgående till 3 500 ton skulle genomföras från och med den 15 oktober 1999, då fartyget Okapi MV skulle ankomma till hamnen i Greenore (Irland).
- 45 Sedan sökanden hade konstaterat att DAF fortfarande inte hade upprättat de intyg med stöd av vilka varorna kunde tas ur interventionslagren informerade den kommissionen om detta den 14 oktober 1999, varvid den framförde reservationer mot eventuella extra liggedagar med anledning av att fartyget Okapi MV kunde komma att ligga stilla.
- 46 Den 21 oktober 1999 tillställde DAF sökanden de intyg med stöd av vilka denne kunde ta ut cirka 2 500 ton varor ur lager. DAF informerade även sökanden om att de varor uppgående till 1 000 ton som saknades skulle tas från lagret i Mallow. Detta lager åsyftas inte i förordning nr 1815/1999 och ligger cirka 300 kilometer från hamnen i Greenore. Sökanden lät samma dag kommissionen och DAF ta del av de reservationer som den hade framfört.
- 47 De aktuella varorna, som uppgick till 3 500 ton, ställdes till sökandens förfogande den 28 oktober 1999. Samma dag meddelades vilken kaj fartyget Okapi MV skulle angöra för lastningen av varorna.
- 48 Sökanden var tvungen att betala ersättning för extra liggedagar till följd av att arbetet med att lasta varorna ombord på fartyget hade försenats. Ersättningen för extra liggedagar uppgick till sammanlagt 102 219,44 USD. Det bedömdes att 55 788,89 USD av detta belopp skulle påföras de ryska myndigheterna, varför

Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) ombesörjde utbetalningen. DAF betalade ytterligare 20 669,44 USD. Det som på detta sätt hade utbetalats, det vill säga 76 458,33 USD, motsvarade de kostnader för extra liggedagar som hade uppkommit i ankomsthavnen i Ryssland.

- 49 DAF ansåg att det inte var skyldigt att stå för de kostnader för extra liggedagar som hade uppkommit i avgångshavnen, det vill säga 25 761,11 USD, eftersom dessa kostnader inte skulle betalas enligt det befraktningsavtal som reglerade förhållandena mellan sökanden och redaren.
- 50 Mellan sökanden och DAF förekom skriftväxling i frågan om denna ersättning för extra liggedagar, dock utan att de lyckades träffa en överenskommelse.
- 51 Sökanden anmodade kommissionen den 3 augusti 2001 att ingripa och betala återstoden enligt fakturan BRU 114 4316 på 25 761,11 USD samt återstoden enligt en faktura BRU 413 1828 på 23 115,49 euro. Kommissionen vidtog ingen åtgärd med anledning av denna anmodan.

Förfarandet

- 52 Sökanden har, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 20 september 2001, väckt talan i mål T-215/01. Sökanden har, genom ansökningar som inkom till rättens kansli den 24 september 2001, väckt talan i målen T-220/01 och T-221/01.

- 53 Ordföranden på förstainstansrättens andra avdelning beslutade den 26 juni 2003 att förena målen T-215/01, T-220/01 och T-221/01 vad avser det muntliga förfarandet och domen, i enlighet med artikel 50 i förstainstansrättens rättegångsregler.
- 54 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (andra avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Rätten har inom ramen för de åtgärder som vidtas för processledning enligt artikel 64 i rättegångsreglerna skriftligen ställt frågor till sökanden och kommissionen, vilka anmodades att besvara dessa frågor vid förhandlingen.
- 55 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 8 juli 2003.
- 56 Sökanden begärde vid förhandlingen att till akten med handlingarna i målet få foga en skrivelse med innehållet i dess svar på förstainstansrättens skriftliga frågor samt två bilagor. Kommissionen, som hade anmodats att uppge huruvida den hade något att erinra mot denna begäran, framställde ingen erinran. Dessa dokument fogades följaktligen till akten med handlingarna i målet.
- 57 Förstainstansrätten anmodade sökanden efter förhandlingen att skriftligen ange vilken omräkningskurs USD/euro som denna hade tillämpat, såvitt avser mål T-215/01, för att komma fram till att återstoden av den post i fakturan BRU 135 039 som avsåg kostnader för extra liggedagar uppgick till 57 516 USD.
- 58 Som svar på denna anmodan inkom sökanden med en skrivelse till förstainstansrättens kansli den 23 juli 2003 av vilken det framgår att den omräkningskurs USD/euro som hade tillämpats var 0,98.

- 59 Kommissionen begärde i en skrivelse som inkom till förstainstansrättens kansli den 1 augusti 2003 att få yttra sig över skrivelsen med det svar som sökanden hade avgett på rättens fråga.
- 60 Sedan förstainstansrätten hade bifallit denna begäran inkom kommissionen med yttrande över sökandens skrivelse till rättens kansli den 19 september 2003.

Parternas yrkanden

- 61 Sökanden har i förevarande mål yrkat att förstainstansrätten skall
- förklara att talan, som i första hand har väckts med stöd av artikel 238 EG och i andra hand med stöd av artikel 235 EG och artikel 288 andra stycket EG, kan tas upp till sakprövning och förplikta kommissionen att
    - i mål T-215/01 betala 14 290,61 euro och 57 859,56 USD till sökanden jämte lagstadgad ränta från och med den åttonde dagen från fakturadagen för varje obetald faktura, eller från och med den 28 juli 2000 då IBEA tillställdes en betalningsanmodan, eller i annat fall från och med den 16 maj 2001 då kommissionen anmodades att vidta åtgärder,
    - i mål T-220/00 betala 106 901,96 DEM (cirka 54 658,10 euro) till sökanden jämte lagstadgad ränta från och med den åttonde dagen från fakturadagen för varje obetald faktura, eller från och med den

16 mars 2000 då BLE skall ha tillställts en betalningsanmodan, eller i annat fall från och med den 16 maj 2001 då kommissionen skall ha tillställts en betalningsanmodan,

— i mål T-221/01 betala 25 761,11 USD och 23 115,49 euro till sökanden jämte lagstadgad ränta från och med den åttonde dagen från fakturadagen för varje obetald faktura, eller från och med den 9 mars 2001 då DAF skall ha tillställts betalningsanmodan, eller i annat fall från och med den 3 augusti 2001 då kommissionen tillställdes en betalningsanmodan, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

62 Kommissionen har i samtliga tre mål yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan oavsett huruvida den har väckts med stöd av artikel 238 EG eller med stöd av artikel 235 EG och artikel 288 andra stycket EG, eller

— i andra hand ogilla talan oavsett huruvida den har väckts med stöd av artikel 238 EG eller med stöd av artikel 235 EG och artikel 288 andra stycket EG, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

- 63 I mål T-220/01 har sökanden i sin replik angett, till skillnad från vad den angav i sin ansökan, att de ytterligare kostnader som togs upp i fakturan BRU 135 964 till beloppet 16 050 DEM endast var relevanta upp till 12 300 DEM och att fakturan BRU 135 098 avseende ett belopp på 900 DEM saknade relevans. Sökandens yrkanden i detta mål har följaktligen satts ned så att de numera avser betalning av sammanlagt 102 251,96 DEM (cirka 52 280,60 euro) jämte ränta.
- 64 I mål T-221/01 förklarade sökanden vid förhandlingen att den återkallade sitt yrkande om betalning av 23 115,49 euro enligt fakturan BRU 413 1828.

Talan till den del den i första hand grundas på artikel 238 EG

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

- 65 Kommissionen har i samtliga mål i första hand hävdats att talan inte kan tas upp till sakprövning till den del den har väckts med stöd av artikel 238 EG, eftersom det inte finns något avtalsförhållande mellan kommissionen och sökanden. Kommissionen har i andra hand gjort gällande att flera yrkanden inte kan tas upp till sakprövning i de tre målen, eftersom de inte uppfyller kraven enligt artikel 44.1 c i rättegångsreglerna.

- 66 Sökanden har i samtliga tre mål bestridit giltigheten av de avvisningsgrunder som har åberopats av kommissionen.

— Den avvisningsgrund som avser avsaknaden av ett avtalsförhållande mellan parterna

- 67 Kommissionen har för det första gjort gällande att de regler som skall tillämpas på de olika upphandlingar som avses i förevarande mål inte innehåller någon hänvisning till ett avtalsförhållande. Enligt kommissionen kan man inte på grundval av artikel 16 i förordning nr 111/1999 sluta sig till att denna förordning innehåller en skiljedoms klausul som bekräftar att det finns ett avtalsförhållande mellan kommissionen och sökanden. Det är bara om det först har fastställts att det finns ett avtalsförhållande mellan kommissionen och sökanden som denna artikel kan anses innehålla en skiljedoms klausul.

- 68 Kommissionen har vidare gjort gällande att de förordningar som är tillämpliga i detta mål kvalitativt avviker från rådets förordning (EEG) nr 3972/86 av den 22 december 1986 om livsmedelsbistånd och dess administrering (EGT L 370, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 11, s. 339) och kommissionens förordning (EEG) nr 2200/87 av den 8 juli 1987 om fastställandet av allmänna bestämmelser för framskaffande inom gemenskapen av varor som skall levereras som livsmedelsbistånd från gemenskapen (EGT L 204, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 13, s. 3). Sistnämnda förordningar var relevanta i mål C-142/91, Cebag mot kommissionen (REG 1993, s. I-553), i vilket dom avkunnades den 11 februari 1993, en dom som sökanden har hänvisat till. Domen, i vilken domstolen ansåg att kommissionen och en leverantör var bundna av ett avtalsförhållande, kan inte med framgång åberopas i förevarande fall. Av samma skäl saknar även förstainstansrättens beslut av den 3 oktober 1997 i mål T-186/96, Mutual Aid Administration Services mot kommissionen (REG 1997, s. II-1633), relevans.

- 69 Kommissionen har dessutom hävdad att en stor del av åtgärderna för att anskaffa de varor som upphandlades vidtogs av medlemsstaternas interventionsorgan och inte direkt av kommissionen själv. Dessutom agerade de nationella myndigheterna i princip i eget namn och under eget ansvar och inte som ett rent verkställande eller befullmäktigat organ för kommissionen. Förordningarna nr 111/1999 och nr 2802/98 omfattas nämligen av den gemensamma jordbrukspolitik, som karakteriseras av en förvaltningsform enligt vilken man i stor utsträckning vänder sig till medlemsstaterna. Således följer det av artikel 6 i förordning nr 2802/98 att garantisektionen vid EUGFJ skall bära kostnaderna för genomförandet av anskaffningsåtgärderna. Det åligger under dessa förhållanden medlemsstaterna att säkerställa att gemenskapsbestämmelserna genomförs på deras territorium (domstolens dom av den 21 september 1983 i de förenade målen 205/82–215/82, Deutsche Milchkontor, REG 1983, s. 2633; svensk specialutgåva, volym 7, s. 233). Om kommissionen hade velat avvika från detta synsätt och endast tillerkänna de nationella myndigheterna en roll som rena verkställande organ, skulle den ha behövt ange detta i förordning nr 111/1999, vilket den anser att den inte har gjort.
- 70 Enligt kommissionen hindrar inte den omständigheten att den, i enlighet med artikel 6.2 i förordning nr 111/1999, beslutar att tilldela leveranskontraktet att dessa interventionsorgan administrerar nästan alla leveranser under eget ansvar. Den har dessutom gjort gällande att förordning nr 111/1999 medför att interventionsorganen anförtros uppgiften att administrera anbud (insamlande, öppnande, granskning och sakprövning), säkerheter (som ställs i förhållande till interventionsorganen och till förmån för dem) samt förskott och slutbetalningar.
- 71 Kommissionen ålägger dessutom aldrig interventionsorganen att utföra något. Även om artikel 8.3 och 8.4 i förordning nr 111/1999 i detta hänseende avser kommissionens åtgärder ”så att leveransen kan fortsätta” och för att ”om särskilda svårigheter uppstår, ge dispens”, avser dessa former för ingripande särskilda fall — som skiljer sig från förevarande mål — utöver vilka kommissionen inte ingriper i avtalsförhållandena mellan interventionsorganet och kontraktssinnehavaren.

- 72 Till skillnad från vissa andra gemenskapsförfattningar anges det slutligen inte någonstans i förordning nr 111/1999 att avtalet mellan leverantören och interventionsorganet ingås i kommissionens namn och för dess räkning.
- 73 Sökanden har hävdad att det finns ett avtalsförhållande mellan denne och kommissionen. Sökanden har härvid först påpekat att det av de bestämmelser i förordning nr 111/1999 som avser ingående av ett leveransavtal framgår att det finns ett avtalsförhållande mellan kommissionen och kontraktssinnehavaren. Enligt artikel 6 i förordning nr 111/1999 beror priset således på anbudsgivarens anbud och dess antagande av kommissionen. I rättspraxis har det slagits fast en princip enligt vilken det, när priset för en prestation följer av anbudsgivarens anbud och dess antagande av kommissionen, föreligger ett avtalsförhållande mellan dessa två parter (domen i det ovannämnda målet Cebag mot kommissionen och beslutet i det ovannämnda målet Mutual Aid Administration Services mot kommissionen, punkt 38 och följande punkter).
- 74 Sökanden har vidare hävdad att i den mån det behövs behandlas kommissionen, enligt de bestämmelser i förordning nr 111/1999 som avser genomförande av leveransen, så att den har ställning som part i avtalet. Enligt sökanden motsvaras de rättigheter som kommissionen har enligt artikel 8.3 och 8.4 i förordning nr 111/1999 av sådana rättigheter som tillkommer en kommittent eller uppdragsgivare i förhållande till en speditör och som endast kan uppkomma i ett avtalsförhållande. Dessutom skall kontraktssinnehavaren enligt artikel 9 i förordningen låta leveransen kontrolleras av kommissionen och för dess räkning innan leveransen lämnar gemenskapens territorium.
- 75 Sökanden har dessutom gjort gällande att artikel 16 i förordning nr 111/1999 innehåller en behörighetsklausul som skall anses vara en skiljedomsklausul i den mening som avses i artikel 238 EG (domen i det ovannämnda målet Cebag mot kommissionen och beslutet i det ovannämnda målet Mutual Aid Administration Services mot kommissionen).

— Den avvisningsgrund som avser att ansökningarna inte uppfyller kraven i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna

- 76 Kommissionen har hävdad att flera yrkanden inte kan tas upp till sakprövning i de tre målen, eftersom de inte uppfyller kraven enligt artikel 44.1 c i rättegångsreglerna.
- 77 Således kan inte yrkandet i mål T-215/01 om betalning av återstoden enligt fakturan BRU 135 039, det vill säga 7 194,24 euro, tas upp till sakprövning. Grunden för yrkandet framgår nämligen inte tillräckligt klart av ansökan. Yrkandet om betalning av 7 096,37 euro för de finansiella kostnader som enligt vad som påståtts uppkommit till följd av dröjsmålet med att betala 7 194,24 euro kan inte heller tas upp till sakprövning, eftersom det är accessoriskt till ett huvudyrkande som i sig inte kan tas upp till sakprövning. De yrkanden som avser betalning för finansiella kostnader (7 096,37 euro och 343,93 USD) skall under alla omständigheter avvisas, eftersom det inte har angetts någon grund i ansökan.
- 78 Kommissionen har i mål T-220/01 hävdad att det vid tidpunkten för ansökan varken angavs någon förklaring eller grund för yrkandet om betalning avseende fakturan BRU 135 964, även om det satts ned till 12 300 DEM, och att det följaktligen inte kan tas upp till sakprövning.
- 79 Det har i ansökningarna i de tre målen dessutom inte angetts någon grund för ränteyrkandet, enligt vilket ränta skall utgå från och med den åttonde dagen från fakturadagen för varje obetald faktura, eller från och med dagen då interventionsorganet i fråga skall ha tilldelats betalningsanmodan, eller i annat fall från och med dagen då kommissionen skall ha anmodats att vidta åtgärder. Ränteyrkandena kan följaktligen inte tas upp till sakprövning.

- 80 Sökanden har i huvudsak hävdad att de olika yrkanden som kommissionen anser skall avvisas är förenliga med artikel 44.1 c i rättegångsreglerna.

Förstainstansrättens bedömning

— Den avvisningsgrund som avser avsaknaden av ett avtalsförhållande mellan parterna

- 81 Förstainstansrätten kommer att pröva huruvida det i samtliga förevarande mål föreligger något rättsförhållande mellan kommissionen och sökanden. Om så är fallet kommer det därefter att prövas huruvida detta förhållande är av avtalsrättslig natur.

- 82 För det första skall kommissionen, enligt artikel 4.1 i förordning nr 2802/98, ansvara för genomförandet av åtgärder för leverans av jordbruksprodukter till Ryssland. Enligt artikel 6 i förordning nr 111/1999 skall kommissionen därefter fatta beslut om tilldelning av leveranskontrakt till en anbudsgivare, medan interventionsorganets uppgifter på det stadiet endast består i att ta emot och vidarebefordra anbudsgivarnas giltiga anbud till kommissionen. I samtliga förevarande mål beslutades det om tilldelning av leveranskontrakt på grundval av ett beslut av kommissionen (se ovan punkterna 18, 34 och 43). Enligt artikel 8.3 i förordning nr 111/1999 skall endast kommissionen ha befogenhet att ge instruktioner så att leveransen kan fortsätta. Enligt artikel 9 i samma förordning skall kommissionen dessutom kontrollera leveransen.

- 83 Av ovannämnda bestämmelser och sakomständigheter följer att ett rättsförhållande uppkommit mellan å ena sidan kommissionen, i egenskap av upphandlande myndighet, och å andra sidan sökanden, i egenskap av kontraktssinnehavare. Att medlemsstaternas interventionsorgan vidtog en del av åtgärderna för att anskaffa varorna i fråga ändrar inte bedömningen att det föreligger ett rättsförhållande mellan kommissionen och sökanden (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 9 oktober 2002 i mål T-134/01, Fuchs mot kommissionen, REG 2002, s. II-3909, punkt 50).
- 84 Vad gäller kvalificeringen av rättsförhållandet mellan kommissionen och sökanden gör förstainstansrätten följande bedömning. För det första finns det inte någon uttrycklig bestämmelse om detta i de tillämpliga förordningarna, det vill säga förordningarna nr 2802/98, nr 111/1999 och nr 1899/1999 (i mål T-220/01) eller nr 1815/1999 (i målen T-215/01 och T-221/01). Förordningarna skiljer sig således i detta avseende dels från förordning nr 3972/86, som var tillämplig i det ovannämnda målet Cebag mot kommissionen, dels från förordning (EG) nr 1292/96 (som ersatte förordning nr 3972/86), i vilka det uttryckligen föreskrivs att livsmedelsbistånd levereras på grundval av avtalsförpliktelser.
- 85 Att det inte finns någon sådan uttrycklig kvalificering i vart och ett av de i förevarande mål tillämpliga förordningarna innebär dock inte att det kan uteslutas att förhållandet mellan kommissionen och sökanden, i deras egenskap av parter i upphandlingen, kan anses vara ett avtalsförhållande.
- 86 I och med att kommissionen accepterade sökandens anbud har det i samtliga förevarande mål uppkommit ett rättsförhållande mellan de båda och därigenom ömsesidiga rättigheter och skyldigheter. Sökanden åtog sig bland annat att leverera en viss vara till en viss ort i Ryssland inom en viss frist. Kommissionen åtog sig bland annat att se till att överenskommet pris erlades. Ett dylikt förhållande uppfyller villkoren för att ett ömsesidigt förbindande avtal skall anses vara för handen (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Fuchs mot kommissionen, punkt 53, och förstainstansrättens beslut av den 18 juli 1997 i mål T-44/96, Oleifici Italiani mot kommissionen, REG 1997, s. II-1331, punkterna 33–35, och beslutet i det ovannämnda målet Mutual Aid Administration Services mot kommissionen, punkterna 41–44).

- 87 Klausulen i artikel 16 i förordning nr 111/1999, enligt vilken Europeiska gemenskapernas domstol är behörig att avgöra varje tvist som följer av uppfyllandet, det bristande uppfyllandet eller tolkningen av villkoren för leveranser som utförs i enlighet med denna förordning, får rimligen dessutom endast betydelse om det föreligger ett avtalsförhållande mellan kommissionen och en kontraktsinnehavare som sökanden.
- 88 Av det föregående följer att den avvisningsgrund som avser den påstådda avsaknaden av ett avtalsförhållande mellan kommissionen och sökanden skall underkännas i samtliga förevarande mål.

— Den avvisningsgrund som avser att ansökan inte uppfyller kraven i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna

- 89 I mål T-215/01 anges det klart i ansökan att yrkandet om betalning av 7 194,24 euro avser återstoden av posten transport enligt fakturan BRU 135 039, som sökanden tillställde IBEA. Det anges dessutom i ansökan att beloppen 7 096,37 euro och 343,93 USD enligt sökandens betalningsyrkande hänför sig till återstoden enligt fakturorna BRU 138 552 och 138 553 och avser de finansiella kostnader som, enligt vad som påståtts, uppkommit till följd av IBEA:s betalningsdröjsmål. I mål T-220/01 anges det i ansökan att yrkandet om betalning av 16 050 DEM (som vid tidpunkten för repliken sattes ned till 12 300 DEM) avser kostnaderna för den av Nordfrost erfordrade plastfolie som sökanden begärde att BLE skulle ersätta i enlighet med fakturan BRU 135 964. Rätten anser mot denna bakgrund att det har anförts en grund för vart och ett av dessa yrkanden och att dessa grunder, om än kortfattade, är tillräckliga med hänsyn till kravet enligt artikel 44.1 c i förstainstansrättens rättegångsregler.

- 90 Vad gäller yrkandet om dröjsmålsränta i de tre målen gör förstainstansrätten följande bedömning. I medlemsstaternas rättsordningar är det allmänt vedertaget att dröjsmål med betalning medför en skada som borgenären skall ersättas för. Inom gemenskapsrätten anses denna ersättningsskyldighet utgöra en allmän rättsprincip (se exempelvis domstolens dom av den 26 juni 1990 i mål C-152/88, Sofrimport mot kommissionen, REG 1990, s. I-2477, punkt 32, förstainstansrättens dom av den 16 juli 1998 i de förenade målen T-202/96 och T-204/96, von Löwis och Alvarez-Cotera mot kommissionen, REG 1998, s. II-2829, och förstainstansrättens dom i det ovannämnda målet Fuchs mot kommissionen, punkt 56).
- 91 Eftersom yrkandet i samtliga förevarande mål avser betalning av dröjsmålsränta såsom en schablonmässigt beräknad och abstrakt ersättning, behöver det inte anges någon särskild grund. Yrkandet kan mot denna bakgrund tas upp till sakprövning (domen i det ovannämnda målet Fuchs mot kommissionen, punkt 57).
- 92 Mot bakgrund av det föregående skall den avvisningsgrund som avser åsidosättande av kraven enligt artikel 44.1 c i rättegångsreglerna underkännas i samtliga förevarande mål. Talan som väckts i de tre målen med stöd av artikel 238 EG kan således tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

Parternas argument

- 93 Sökanden har i samtliga förevarande mål först gjort gällande att gemenskapen har ådragit sig avtalsrättsligt skadeståndsansvar, eftersom kommissionen i egenskap av fullmakts- eller uppdragsgivare skall svara för de skadeståndsgrundande handlingar som interventionsorganen begår i egenskap av fullmaktstagare.

- 94 Enligt sökanden har kommissionen i samtliga förevarande mål ställning som fullmakts- eller uppdragsgivare för interventionsorganen och deras lager. Sökanden har i detta hänseende gjort gällande att kommissionen, i fråga om samtliga tre mål, i ett telefax av den 14 oktober 1999 uttryckligen har medgett att lagren agerade i Europeiska gemenskapens namn och för dess räkning. Sökanden har i målen T-215/01 och T-220/01 dessutom hävdade att kommissionen gav de ifrågakvarande interventionsorganen, det vill säga IBEA och BLE, instruktioner, vilket bekräftar att kommissionen hade ställning som fullmakts- och uppdragsgivare i förhållande till dessa organ.
- 95 Kommissionen har i varje fall förhållit sig på ett sådant sätt som föranledde sökanden att dra på sig ytterligare kostnader i samtliga tre mål. I målen T-215/01 och T-221/01 var det således på grundval av telefaxet av den 14 oktober 1999, i vilket institutionen uttryckligen medgav att IBEA och Alpine agerade i dess namn och för dess räkning, som sökanden accepterade att betala ersättning för extra liggedagar till ägaren till fartyget Freedom III i mål T-215/01 och till ägaren till fartyget Okapi MV i mål T-220/01. Det var, i mål T-220/01, på grundval av telefaxet av den 15 november 1999, i vilket kommissionen rekommenderade sökanden att skicka Nordfrosts fakturor avseende ytterligare kostnader direkt till BLE, som sökanden accepterade att betala Nordfrost ett förskott för de ytterligare kostnaderna.
- 96 Sökanden har i samtliga förevarande mål hävdade att interventionsorganet i fråga begick en skadeståndsgrundande handling när det vägrade att stå för de ytterligare kostnader som sökanden hade förorsakats. Detta utgjorde ett åsidosättande av artikel 9.3 i förordning nr 111/1999, enligt vilken interventionsorganet är betalningsskyldigt för de ytterligare kostnader som kontraktssinnehavaren har haft, när dessa kostnader följer av att de av interventionsorganet levererade varorna inte överensstämmer med de krav som ställs.

- 97 Även om lydelsen av denna bestämmelse endast avser leverans av varor som inte överensstämmer med de krav som ställs finns det, enligt sökanden, inget som rättfärdigar att interventionsorganet inte åläggs att betala de ytterligare kostnaderna, när de följer av en sändning som har levererats för sent eller under sådana villkor som är till förfång för kontraktssinnehavaren. Detta är fallet i samtliga förevarande mål.
- 98 De ytterligare kostnader som uppkom för sökanden i mål T-215/01 förorsakades således genom Alpines skadeståndsgrundande dröjsmål med att lämna varorna till sökandens åkare. Alpine hade nämligen dels försökt få sökanden att stå för prestationer och kostnader som inte avsågs med leveransavtalet, dels varit oförmögen att tillhandahålla varorna i den takt som tidigare var avsedd. Det var uteslutande på lagret som det ankom att lasta varorna. Sökanden kan följaktligen inte anses vara ansvarig för dröjsmålet.
- 99 I mål T-220/01 uppkom de ytterligare kostnaderna genom Nordfrosts skadeståndsgrundande handlande, vilket bestod i att detta bolag dels otillbörligt krävde betalning av ett pristillägg för lastningen av varorna och för användningen av plastfolie i lastbilarna, dels lastade varorna så dåligt att sökanden påfördes böter.
- 100 Kostnaderna för utlagring, lastning och tillhandahållande av plastfolie utgör ytterligare kostnader, eftersom de inte omfattades av Nordfrosts uppskattnings- och lastningskostnader. Sökanden kan inte påföras dessa kostnader, eftersom utlagringen och lastningen ankommer på Nordfrost. Dessutom medgav kommissionen själv i sitt telefax av den 15 november 1999 att dessa kostnader skulle betalas av BLE.

- 101 Vad beträffar den dåligt utförda lastningen har sökanden angett att, till skillnad från vad kommissionen har hävdat, de skadeståndsgrundande handlingar som lagret begick bevisas av de protokoll som har upprättats av den polska polisen, som konstaterade att de lastbilar som användes för att transportera det av Nordfrost lastade nötköttet hade ett för högt axeltryck. Eftersom det uteslutande var på lagret som det ankom att lasta varorna på transportmedlet är dess skadeståndsgrundande handlande uppenbart.
- 102 I mål T-221/01 är det DAF:s skadeståndsgrundande dröjsmål med att utfärda lastningsintyg för varorna ("Removal Warrants") som förorsakade ytterligare kostnader, det vill säga kostnaderna för att fartyget Okapi MV låg stilla. Sökanden kan följaktligen inte tillskrivas vare sig dröjsmålen med att lasta varorna eller de kostnader som uppkommit till följd av dessa dröjsmål.
- 103 Vad mera konkret avser den ersättning för extra liggedagar som sökanden betalade för att fartyget Okapi MV låg stilla kan DAF:s ståndpunkt, som upprepades av kommissionen, inte godtas. Enligt denna ståndpunkt borde sökanden inte ha betalat ersättning för extra liggedagar, eftersom befракtningsavtalet mellan sökanden och redaren var ett "berth charter" och inte ett "port charter". Sökanden hade på grundval av denna klassificering kunnat vägra betala den ersättning som begärts för extra liggedagar. Sökanden har i detta hänseende gjort gällande att DAF varken har en ställning eller befogenheter som ger det rätt att omkvalificera ett avtal i vilket det inte har varit part. Sökanden har dessutom påpekat att enligt organet BIMCO, som enligt stadgarna har till uppgift att föreslå standardavtal och standardklausuler för sina medlemmar, är de BIMCO-klausuler som används i befракtningsavtalet typiska för en "port charter". Sökanden har slutligen tillagt att parterna i befракtningsavtalet var ense om att avtalet omfattade en "port charter". Det var på grund av denna klassificering, som parterna i befракtningsavtalet är ense om, och med tillämpning av principen om att lagenligt upprättade avtal har bindande verkan, som sökanden betalade redaren för de ytterligare kostnader som hade uppkommit till följd av att fartyget låg stilla, varvid sistnämnda förhållande inte har bestridits.

- 104 Mot bakgrund av de skadeståndsgrundande handlingar som i samtliga förevarande mål begicks av de interventionsorgan som kommissionen ansvarade för i egenskap av fullmakts- eller uppdragsgivare har gemenskapen ådragit sig avtalsrättsligt skadeståndsansvar.
- 105 Sökanden har i de tre målen i andra hand gjort gällande att gemenskapen har ådragit sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar. Grunden för detta är att kommissionen har åsidosatt skyldigheten enligt artikel 8.3 i förordning nr 111/1999.
- 106 Enligt sökanden åläggs kommissionen genom denna bestämmelse, i enlighet med vilken kommissionen har befogenhet att ge instruktioner vid fullgörande av avtal, en skyldighet att nå resultat vad gäller ett riktigt utförande av leveransen.
- 107 Genom att i samtliga tre mål låta sökanden stå för de ytterligare kostnaderna har kommissionen hindrat att leveransen fullgörs, med hänsyn till de berättigade förväntningar som kontraktssinnehavaren hade. Detta utgjorde ett åsidosättande av de leveransvillkor enligt förordning nr 111/1999 på grundval av vilka sökanden gav sitt anbud och ingick leveransavtalet. Vissa omständigheter som var specifika för vart och ett av målen bekräftar dessutom att kommissionen har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 8.3 i förordning nr 111/1999.
- 108 I målen T-215/01 och T-221/01 var kommissionens ingripande således inte tillräckligt effektivt för att få de hinder som hade medfört dröjsmål med att lasta varorna att upphöra, vilket utgör ett åsidosättande av artikel 8.3 i förordning nr 111/1999.

- 109 I mål T-220/01 förblev kommissionens telefax av den 15 november 1999, genom vilket denna institution gav BLE instruktionen att betala de ytterligare kostnader som gjordes gällande av Nordfrost, utan verkan. Detta räcker för att kommissionen skall ådra sig avtalsrättsligt skadeståndsansvar. Om telefaxet av den 15 november 1999 inte skulle anses som en instruktion i den mening som avses i artikel 8.3 i förordning nr 111/1999, ådrar sig kommissionen ändå avtalsrättsligt skadeståndsansvar, till följd av att det inte har getts effektiva instruktioner så att leveransen kan fortsätta.
- 110 Sökanden har för det tredje gjort gällande att det i samtliga förevarande mål skall anses att riktigheten av vissa belopp är styrkt, i den mån den inte har bestridits av kommissionen.
- 111 Till skillnad från vad kommissionen har hävdats är betalningsanmodan dessutom befogad i samtliga fall. Att anmodan, i mål T-215/01, att betala posten transport enligt fakturan BRU 135 039 med 7 194,24 euro var helt befogad framgår således av de handlingar som har fogats till ansökan. Likaså grundas betalningsanmodan enligt fakturan BRU 135 964, i mål T-220/01, avseende ett belopp på upp till 12 300 DEM, på bland annat handlingar som denna faktura baseras på och som har fogats till ansökan, och av vilka kommissionen har en kopia.
- 112 Sökanden har slutligen hävdats att dröjsmålsräntan avser alla dess fordringsbelopp och skall löpa från och med den åttonde dagen från fakturadagen för varje obetald faktura. Sökanden har subsidiärt hävdats att räntan skall löpa från och med dagen då det relevanta interventionsorganet tillställdes betalningsanmodan, det vill säga den 28 juli 2000 i mål T-215/01, den 16 mars 2000 i mål T-220/01 och den 9 mars 2001 i mål T-221/01. I annat fall skall räntan löpa från och med den dag då kommissionen anmodades att vidta åtgärder, det vill säga den 16 maj 2001 i målen T-215/01 och T-220/01 och den 3 augusti 2001 i mål T-221/01.

- 113 Kommissionen har inledningsvis bestridit att det i samtliga förevarande mål finns något som helst avtalsrättsligt förhållande mellan den och sökanden. Kommissionen har även gjort gällande att dess eventuella skadeståndsansvar endast kan uppkomma subsidiärt och förutsätter att sökanden har väckt talan mot de andra berörda aktörerna, det vill säga interventionsorganen och lagren, vid de behöriga nationella domstolarna. Kommissionen har redan av detta skäl bestridit att den har ådragit sig avtalsrättsligt skadeståndsansvar.
- 114 Kommissionen har slutligen hävdad att gemenskapens avtalsrättsliga skadeståndsansvar, även om det skulle anses att det i samtliga tre förevarande mål finns ett avtal mellan kommissionen och sökanden, inte kan uppkomma av de skäl som har åberopats av sökanden.
- 115 Kommissionen har i första hand tillbakavisat sökandens ståndpunkt att kommissionen skall svara för interventionsorganens skadeståndsgrundande handlande. I detta hänseende har den för det första hävdad att den inte har ställning av kommittent eller uppdragsgivare i förhållande till interventionsorganen eller lagren. Kommissionen har särskilt hävdad att varken telefaxet av den 14 oktober 1999 (i målen T-215/01 och T-221/01) eller telefaxet av den 15 november 1999 (i mål T-220/01) kan medföra att den får ställning av kommittent i förhållande till interventionsorganen i fråga, om detta inte föreskrivs i den lagstiftning som är tillämplig. I detta fall får kommissionen emellertid inte någon sådan ställning genom den gemenskapslagstiftning som är relevant. Först och främst avser artikel 8.3 i förordning nr 111/1999, enligt vilken kommissionen har befogenhet att ge instruktioner så att leveransen kan fortsätta, endast de svårigheter som uppkommer i förhållande till Ryssland, och den ger inte kommissionen ställning av kommittent i förhållande till medlemsstater. Enligt artikel 9.3 i förordning nr 111/1999 kan interventionsorganen vidare stå för ytterligare kostnader utan kommissionens godkännande. Kommissionen har dessutom bestridit att sökanden med framgång kan göra gällande att det finns en tydlig fullmakt, eftersom sökanden i samtliga förevarande mål har förhandlat direkt med det berörda interventionsorganet.

- 116 Kommissionen har för det andra gjort gällande att det, även om den i samtliga tre förevarande mål skulle anses vara uppdragsgivare eller kommittent i förhållande till de andra berörda aktörerna (interventionens organ eller lager), vilket den har bestridit, inte följer av allmänna principer, som sökanden har åberopat och för vars existens det inte har anförts något stöd, att den skulle ha medgett något som helst automatiskt skadeståndsansvar i förhållande till sökanden. Kommissionen har i detta hänseende hävdats att det av artikel 8.1 i förordning nr 111/1999 framgår att sökanden skall stå den handelsmässiga risk som hänger samman med varje leverans, vilket talar mot ett automatiskt skadeståndsansvar för interventionsorganet och, i ännu högre grad, kommissionen.
- 117 Kommissionen har för det tredje hävdats att interventionsorganen, genom att vägra stå för de ytterligare kostnader som har åberopats av sökanden, inte har begått några skadeståndsgrundande handlingar i något av de tre målen. Den har i detta hänseende hävdats att de ytterligare kostnader som påstås ha uppkommit inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 9.3 i förordning nr 111/1999, enligt vilken interventionsorganet skall svara för de ytterligare kostnader som följer av att de levererade varorna inte överensstämmer med de krav som ställs. Enligt kommissionen hindrar denna bestämmelses karaktär av undantag från principen enligt vilken det är kontraktssinnehavaren som skall stå för den handelsmässiga risken att dess tillämpningsområde analogt utsträcks till att även omfatta situationer i vilka det inte har konstaterats att de levererade varorna inte överensstämmer med de krav som ställs. Följaktligen omfattas varken de konstaterade dröjsmålen med att leverera varorna, som sökanden har åberopat i målen T-215/01 och T-221/01, eller de påstådda otillfredsställande förhållanden vad avser lastningen av varorna, som sökanden har åberopat i mål T-220/01, av denna bestämmelse. Dessa situationer kan inte heller jämföras med en leverans av varor vilka inte överensstämmer med de krav som ställs. Medan en sådan leverans per definition inte kan tillskrivas den som har tilldelats kontraktet för transporten av varorna, kan detta däremot ske beträffande en för sen leverans eller påstådda otillfredsställande förhållanden vad avser lastningen.
- 118 Kommissionen har tillagt att en eventuell tillämpning av artikel 9.3 i förordning nr 111/1999 på de ytterligare kostnader som sökanden har åberopat i samtliga tre förevarande mål förutsätter att det visas att interventionsorganet eller lagret har gjort sig skyldigt till skadeståndsgrundande handlingar.

- 119 Så är inte fallet i mål T-220/01. De ytterligare kostnaderna för lastningen och för användningen av plastfolie, vilka var en följd av sanitära och veterinära problem och av svårigheter med att lasta varorna, borde ha förutsetts av sökanden, i dess egenskap av förnuftig aktör. Vad beträffar de böter som de polska myndigheterna påförde sökanden för att de lastbilar som transporterade varorna hade ett för högt axeltryck, har kommissionen gjort gällande att sökanden inte har visat att lagret har gjort sig skyldigt till det skadeståndsgrundande handlande som skall ha lett till påförandet av böterna.
- 120 Så är inte heller fallet i mål T-220/01, eftersom de ytterligare kostnaderna avseende ersättningen för extra liggedagar som betalades till ägaren till fartyget Okapi MV var en följd av att sökanden missbedömde sina skyldigheter gentemot redaren enligt befракtningsavtalet. Enligt kommissionen var befракtningsavtalet ett "berth charter" och inte ett "port charter", vilket medför att sökanden inte var skyldig att betala ersättning för extra liggedagar under de förhållanden som rådde i detta fall.
- 121 Kommissionen har för det andra hävdats att gemenskapen, till skillnad från vad sökanden har gjort gällande, knappast kan ådra sig avtalsrättsligt skadeståndsansvar med stöd av artikel 8.3 i förordning nr 111/1999, som, med hänsyn till att dess tillämpningsområde endast omfattar svårigheterna i förhållande till Ryssland, inte ger den befogenhet att ge instruktioner till medlemsstaterna och, i synnerhet, deras interventionsorgan. Även om bestämmelsen gav kommissionen en sådan befogenhet att ge instruktioner och telefaxet av den 14 oktober 1999 (i målen T-215/01 och T-221/01) och telefaxet av den 15 november 1999 (i mål T-220/01) skulle anses vara instruktioner i den mening som sökanden menar, kan inte heller den omständigheten att dessa instruktioner var ineffektiva utgöra något bevis på att kommissionen gjorde sig skyldig till fel som är skadeståndsgrundande.
- 122 Kommissionen har slutligen bestridit det välgrundade i vissa av yrkandena i samtliga tre förevarande mål. Den har först och främst i samtliga mål hävdats att, även om den inte särskilt har bestridit riktigheten av vissa av de belopp med vilka sökanden har yrkat betalning, den emellertid ifrågasätter principen härför och

anser att den inte är betalningsskyldig för dessa belopp. Vidare saknas det grund för ränteyrkandena i samtliga förevarande mål. Även om de är en följd av handelsavtal med tredje man, kan dessa avtal inte med framgång göras gällande mot kommissionen, som är tredje part i förhållande till sådana avtal.

123 I mål T-215/01 skall dessutom yrkandet om betalning av 7 194,24 euro ogillas, eftersom det inte finns någon grund för yrkandet. Sökanden har i sina skrivelser visserligen hänvisat till svårigheter vad avser lastningen och kostnaderna för leveransen av lastpallar. Det har emellertid inte visats att det finns något samband mellan de påstådda svårigheterna och yrkandet om betalning av 7 194,24 euro. Det har inte heller visats att yrkandet om ersättning för finansiella kostnader är riktigt. Även om dessa kostnader är en följd av ett handelsavtal med tredje man, kan ett sådant avtal i varje fall inte med framgång göras gällande mot kommissionen.

124 Kommissionen har slutligen, i mål T-220/01, hävdad att det, även om det antogs att den skulle ha ett ansvar för de ytterligare kostnaderna för att täcka över varorna (plastfolie) och för böterna till följd av för högt axeltryck, vilket den har bestridit, skulle ansvaret subsidiärt ha delats med sökanden, som var ansvarig för dessa kostnader i egenskap av kontraktssinnehavare.

Förstainstansrättens bedömning

125 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om att det, av de skäl som har anförts i punkterna 81–88 i denna dom, i samtliga mål finns ett avtal mellan kommissionen och sökanden. Rätten erinrar härefter om att tvisten i samtliga tre förevarande mål avser belopp med vilka sökanden har yrkat betalning på grund av

gemenskapens avtalsrättsliga skadeståndsansvar. Det skall följaktligen fastställas, i samtliga mål och beträffande varje belopp för vilket ett anspråk har framställts, huruvida de belopp med vilka sökanden har yrkat betalning hänger samman med åsidosättandet av en avtalsenlig skyldighet och, i förekommande fall, vem som har en sådan skyldighet.

— I mål T-215/01

- 126 Tvisten avser för det första 7 194,24 euro som, vilket är ostridigt, motsvarar den återstod som IBEA inte hade betalat avseende posten transport enligt fakturan BRU 135 039. Av handlingarna i målet framgår att IBEA innehöll beloppet som ersättning för de påstådda förlusterna av och skadorna på de lastpallar på vilka de varor som skulle transporteras hade lastats.
- 127 Det skall i fråga om detta yrkande prövas huruvida skyldigheten att återställa nämnda lastpallar till Alpine i gott skick omfattades av de skyldigheter som sökanden hade i egenskap av kontraktssinnehavare.
- 128 Det skall i detta hänseende konstateras att kontraktet inte innehåller någon bestämmelse på grundval av vilken det kan anses att sökanden, i egenskap av kontraktssinnehavare, var skyldig att återställa de lastpallar på vilka varorna hade lastats till lagret. En eventuell underlåtenhet att återställa lastpallarna i gott skick kan följaktligen inte under några förhållanden anses som om sökanden har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt kontraktet.

- 129 Av detta följer att sökanden påfördes 7 194,24 euro utan att det fanns någon grund för detta i avtalsförhållandet mellan kommissionen och sökanden. Sökandens talan skall följaktligen bifallas till den del den avser 7 194,24 euro (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Fuchs mot kommissionen, punkterna 76 och 77).
- 130 Tvisten avser för det andra 57 515,63 USD som, vilket är ostridigt, motsvarar den återstod som IBEA inte hade betalat enligt de fakturabelopp som sökanden hade angett avseende kostnader för extra liggedagar (fakturan BRU 135 039).
- 131 Enligt sökanden är kostnaderna för extra liggedagar, för vilka den begär ersättning, en följd av dröjsmålet med att lasta varorna vid leveransen från Alpines lager. Det skall följaktligen prövas huruvida lastningen är ett arbete som omfattas av avtalet mellan kommissionen och sökanden och, i förekommande fall, fastställas vem av sökanden eller kommissionen som ansvarar för detta arbete.
- 132 Enligt artikel 1 i förordning nr 1815/1999 skall anbudsförfarandet öppnas för att bestämma kostnaderna för transport av skummjörkspulver från interventionslager till vissa bestämmelseorter i Ryssland. Avtalet mellan kommissionen och sökanden förefaller följaktligen vara ett leveransavtal. Avtalet skall, såsom varje leveransavtal, följaktligen anses innebära lastning som med nödvändighet föregår förflyttningen av varorna. Lastningen utesluts inte i någon bestämmelse i förordningarna nr 111/1999 och nr 1815/1999 från leveransavtalets tillämpningsområde. Under dessa omständigheter skall lastningen anses omfattas av avtalet.
- 133 Enligt artikel 2 i förordning nr 1815/1999 skall leveransen som kontraktssinnehavaren utför, förutom transporten, omfatta övertagande av varorna vid lastningskajen ur interventionsorganens lager.

- 134 I detta fall kan det övertagande som avses i artikel 2 i förordning nr 1815/1999 inte anses omfatta den faktiska lastningen. Enligt förordning nr 1643/89 är nämligen flyttning av skummjörkspulver till lagrets lastningskaj och arbetet med att lasta varan på lastbil, med undantag av stuvning, vid utlagring faktiska transaktioner som täcks av de schablonbelopp som EUGFJ betalar ut för de faktiska transaktioner som följer av lagring av jordbruksprodukter. Av detta följer att EUGFJ redan finansierade arbetet med att lasta de 3 000 ton skummjörkspulver på lastbil som motsvarar parti nr 4 inom ramen för det anbudsforfarande som hade öppnats genom förordning nr 1815/1999. Under dessa förhållanden utgör principen om god förvaltning av gemenskapens finansiella medel, såsom den har erkänts i gemenskapens rättspraxis (domstolens dom av den 10 juli 2003 i mål C-87/01 P, REG 2003, s. I-7617, punkt 40), hinder för att transaktionen skall betalas ännu en gång genom att den anförtros den som har tilldelats leveranskontraktet inom ramen för det anbudsforfarande som öppnats genom förordning nr 1815/1999. Kommissionen medgav själv vid förhandlingen att lastningen inte kunde föranleda dubbel betalning. Under dessa omständigheter skall det anses att artikel 2 i förordning nr 1815/1999 i detta fall inte kan ha till verkan att sökanden anförtros ansvaret för lastningen av varorna i fråga.
- 135 Det framgår dessutom av anbudets uppdelning, vars förenlighet med kraven i artikel 5.1 e 5 i förordning nr 111/1999 inte har bestridits, att sökanden uteslöt hantering och lastning av varor från de prestationer som den åtog sig att tillhandahålla. Under rubriken hanterings- och lastningskostnader vid den uppdelning av anbudet som föreskrivs i bilaga II till förordning nr 111/1999, i dess lydelse enligt förordning nr 1125/1999, noterade sökanden nämligen "inte tillämplig". Det var på grundval av detta anbud som kommissionen tilldelade sökanden leveranskontraktet.
- 136 Av det föregående följer att det inte kunde ankomma på sökanden att svara för lastningen av varorna. Ansvaret för densamma ankom följaktligen på kommissionen, i egenskap av part i ett leveransavtal inom ramen för vilket lastningen är ett arbete som med nödvändighet vidtas först, för att därefter göra det möjligt att förflytta varorna.

- 137 Det skall i detta skede prövas huruvida kommissionen har underlåtit att uppfylla sina avtalsenliga skyldigheter med avseende på lastningen.
- 138 I detta fall var det inte kommissionen själv som lastade varorna i fråga. Lastningen utfördes av Alpine, som handlade för kommissionens räkning, såsom framgår av telefaxet av den 14 oktober 1999 i vilket kommissionen angav att lagren handlade i gemenskapens namn och för dess räkning.
- 139 Det är ostridigt att lastningen drabbades av en viss försening till följd av Alpines beteende. För det första påbörjades den faktiska lastningen med åtta dagars försening, till följd av att Alpine utan fog vägrade att lasta varorna så länge som kraven avseende kostnader för stuvning och för ställande av en säkerhet inte medgavs. Att det saknades fog för Alpines vägran bekräftas av telefaxet av den 14 oktober 1999, i vilket kommissionen angav att de ytterligare kostnaderna var omotiverade och att kravet på ytterligare en säkerhet för lastpallarna varken var lämpligt eller föreskrevs i den lagstiftning som var tillämplig. För det andra motsvarade inte Alpines arbetstakt tio lastningar per dag, vilket den hade tillkännagett för sökanden i sin uppskattning av den 25 augusti 1999.
- 140 Av det föregående följer att arbetet med att lasta varorna på lastbilarna, som enligt avtalet ankom på kommissionen, inte utfördes på ett korrekt sätt. Kommissionen skall följaktligen ansvara för följderna av det undermåligt utförda arbetet.
- 141 Det kan i detta hänseende konstateras att den för sent utförda lastningen ledde till en omotiverad förlängning av den tid under vilken fartyget Freedom III låg stilla i hamnen i Grimsby. Det finns däremot inte någon uppgift i handlingarna i målet

som ger stöd för sökandens uppfattning att den omständigheten att fartyget Freedom III omotiverat låg stilla i ankomsthamnen också berodde på den undermåligt utförda lastningen av varorna från Alpines lager. Av handlingarna i målet framgår att fartyget Freedom III fanns tillgängligt för lossning vid ankomsthamnen den 25 november 1999 och att den faktiska lossningen inte påbörjades förrän den 11 december 1999, för att avslutas den 17 december 1999 (se ovan punkt 26). Under dessa förhållanden skall det anses att den omständigheten att fartyget Freedom III låg stilla i ankomsthamnen berodde på dröjsmål eller långsamhet i samband med lossningen. Kostnaderna för extra liggedagar i ankomsthamnen kan följaktligen inte anses bero på den av Alpine undermåligt utförda lastningen. Kommissionen skall därför endast stå för de kostnader för extra liggedagar som uppkom till följd av att fartyget låg stilla i avgångshamnen.

- 142 Av handlingarna i målet framgår att de kostnader för extra liggedagar som uppkom till följd av att fartyget låg stilla i avgångshamnen uppgår till 23 072,89 USD (se ovan punkt 25). Förstainstansrätten bifaller följaktligen sökandens yrkande om ersättning för återstoden av kostnaderna för extra liggedagar enligt fakturan BRU 135 039 med 23 072,89 USD.
- 143 Tvisten avser för det tredje dels finansiella kostnader på 7 096,37 euro och 343,93 USD som påfördes till följd av dröjsmålet med att betala de fakturor som IBEA tillställts, dels dröjsmålsränta på de kapitalbelopp för vilka sökanden har yrkat betalning inom ramen för förevarande talan.
- 144 Det framgår av handlingarna i målet att 7 096,37 euro och 343,93 USD avser en schablonersättning med 14 procent per år för IBEA:s dröjsmål med att betala dels fakturan BRU 135 039, vars förfalldatum sökanden hade fastställt till den 12 januari 2000 och som betalades den 10 mars 2000, dels fakturan BRU 137 810, vars förfalldatum sökanden hade fastställt till den 25 maj 2000 och som betalades den 23 juni 2000. Betalningsdröjsmål medför visserligen en skada för vilken borgenären skall ersättas. Ett sådant dröjsmål kan emellertid anses föreligga först från och med den tidpunkt då gäldenären har anmodats att betala

(se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Fuchs mot kommissionen, punkt 78). Det kan i detta fall konstateras att det i leveransavtalet inte föreskrivs att det kommer att ske en anmodan när beloppet i fråga förfaller till betalning. Det framgår inte heller av handlingarna i målet att kommissionen har tillställts en anmodan före den 16 maj 2001. Mot denna bakgrund skall yrkandet om betalning av 7 096,37 euro och 343,93 USD, varvid båda beloppen avser påstådda betalningsdröjsmål före den 16 maj 2001, ogillas.

- 145 När det gäller dröjsmålsräntan skall den endast beräknas på kapitalbeloppen 7 194,24 euro och 23 072,89 USD från och med den 16 maj 2001, då sökanden krävde kommissionen på betalning med nämnda belopp, till dess full betalning sker. Vad beträffar den årliga procentsats som skall tillämpas, skall den, i avsaknad av en överenskommelse härom mellan parterna i avtalet, beräknas på grundval av den räntesats som Europeiska centralbanken har fastställt för huvudsakliga refinansieringstransaktioner, vilken var gällande under den aktuella periodens olika skeden, med tillägg av två procentenheter (domen i det ovannämnda målet Fuchs mot kommissionen, punkt 78).

— I mål T-220/01

- 146 Tvisten rör olika belopp som, vilket är ostridigt, avser ytterligare kostnader vilka i samtliga fall hänför sig till lastningen av varorna. Således motsvarar 82 991,96 DEM den obetalda delen enligt fakturan BRU 135 963 avseende de ytterligare kostnader som sökanden har betalat till Nordfrost för lastningen. Det är även ostridigt att beloppet 12 300 DEM motsvarar den relevanta delen av det obetalda beloppet enligt fakturan BRU 135 964 avseende de ytterligare kostnader som hänför sig till den plastfolie som Nordfrost krävde skulle användas vid lastningen av varorna. Parterna är dessutom ense om att sökandens krav på 6 960 DEM motsvarar den obetalda delen enligt fakturan BRU 135 099 avseende de

böter som de polska myndigheterna påförde sökanden för att de lastbilar som transporterade varorna hade ett för högt axeltryck.

- 147 Det skall följaktligen prövas huruvida lastningen omfattas av tillämpningsområdet för avtalet mellan kommissionen och sökanden inom ramen för det anbudsförfarande som hade öppnats genom förordning nr 1799/1999 och, i förekommande fall, fastställas vilken part som ansvarar för detta arbete.
- 148 Enligt artikel 1 i förordning nr 1799/1999 skall anbudsförfarandet öppnas för att bestämma kostnaderna för transport av vissa partier nötkött från interventionslager till vissa bestämmelseorter i Ryssland. Avtalet mellan kommissionen och sökanden förefaller följaktligen, i likhet med det avtal som är i fråga i mål T-215/01 (se ovan punkt 132), vara ett leveransavtal, som i princip innefattar lastning. Lastningen utesluts inte i någon bestämmelse i förordningarna nr 111/1999 och nr 1799/1999 från de prestationer som omfattas av avtalet. Lastningen omfattas följaktligen av avtalet mellan kommissionen och sökanden.
- 149 Inom ramen för detta avtal ankommer lastningen på sökanden. Enligt artikel 2 i förordning nr 1799/1999 skall leveransen, förutom transporten, nämligen omfatta övertagande av varorna vid lastningskajen ur interventionsorganens lager. Det finns i detta fall inget som hindrar att övertagandet av varorna omfattar lastningen av desamma. Till skillnad från vad som föreskrivs i fråga om skummjörkspulver (se ovan punkt 134) är lastningen nämligen inte föremål för separat gemenskapsfinansiering enligt förordning nr 1643/89. Sökanden angav dessutom uttryckligen, i anbudets uppdelning på grundval av vilken den tilldelades leveranskontraktet av kommissionen, att den skulle ta betalt för hanteringen och lastningen av varorna med 21,80 euro per bruttoton.

150 Även om sökanden vid förhandlingen medgav att den enligt avtalet var skyldig att ombesörja lastningen har den inte desto mindre gjort gällande att BLE tvingade den dels att låta hanteringen och lastningen av varorna ingå i dess anbud, dels att lägga ut dessa arbeten på underleverantören Nordfrost. Till stöd för sina påståenden har sökanden endast åberopat det komplexa faktureringschema som avser hantering och lastning av varor (se ovan punkt 35). Det räcker i detta hänseende att notera att inte någon handling i målet, inte ens nämnda faktureringschema, ger stöd för påståendet att sökandens anbud avseende lastningen skulle vara resultatet av något som helst tvång. Det har inte heller visats att sökanden var tvungen att vända sig till Nordfrost för att få lastningen utförd. Det skall följaktligen anses att sökanden var helt överens i fråga om lastningens utförande den frivilligt uppdrog åt Nordfrost.

151 När det gäller sökandens argument att Nordfrost handlade i egenskap av fullmaktstagare för kommissionen vid utförandet av lastningen, finner förstainstansrätten att det inte finns någon handling i målet som medger en sådan slutsats. I synnerhet gäller att, till skillnad från vad sökanden har gjort gällande, telefaxet av den 14 oktober 1999, som kommissionen tillställde IBEA inom ramen för mål T-215/01, inte har någon betydelse när, såsom i mål T-220/01, lastningen ankommer på sökanden. Nämnda telefax skickades nämligen inom ramen för ett mål där lastningen ankom på kommissionen (se ovan punkt 136) och där detta arbete hade uppdragits åt lagret. Det är endast i ett sådant fall som lagret, i förekommande fall, i ett avtalsförhållande kan anses handla i kommissionens namn och för dess räkning.

152 Mot bakgrund av det föregående är det endast sökanden som, i dess avtalsförhållande med kommissionen, kan bli ansvarig för den, enligt påstående, av Nordfrost undermåligt utförda lastningen och de ytterligare kostnader som den kan ha föranlett.

- 153 Det var mot denna bakgrund, till skillnad från vad sökanden har hävdat (se ovan punkterna 97, 99 och följande punkter), korrekt av BLE att vägra stå för de ytterligare kostnaderna för lastningen. Denna vägran kan inte utgöra ett åsidosättande av artikel 9.3 i förordning nr 111/1999. Bestämmelsen avser under alla förhållanden endast ansvaret för de ytterligare kostnader som har uppkommit till följd av att levererade varor inte överensstämmer med de krav som ställs, vilket det inte rör sig om i detta fall.
- 154 Den omständigheten att kommissionen, enligt sökandens uppgift (se ovan punkterna 107 och 109), inte ingrep effektivt för att säkerställa betalningen av vissa kostnader som BLE haft kan inte heller utgöra en underlåtenhet att uppfylla den åberopade skyldigheten enligt artikel 8.3 i förordning nr 111/1999. Eftersom BLE hade fog för att inte betala sökandens ytterligare kostnader hade kommissionen inte kunnat ingripa på något sätt så att leveransen kunnat fortsätta.
- 155 Av det föregående följer att gemenskapen inte kan ådra sig avtalsrättsligt skadeståndsansvar i mål T-220/01. Talan i detta mål kan följaktligen inte bifallas på den grund som sökanden har åberopat i första hand.

— I mål T-221/01

- 156 Sedan sökanden återkallat sitt yrkande om betalning av 23 115,49 euro enligt fakturan BRU 413 1828 avser tvisten 25 761,11 USD, vilket motsvarar den obetalda delen enligt fakturan BRU 114 4316 avseende ersättning för extra liggedagar.

- 157 Det är utrett att sökanden den 5 oktober 1999 informerade DAF om sin önskan att hämta varorna från och med den 15 oktober 1999. Det är också utrett att sökanden inte kunde hämta varorna den 15 oktober 1999 till följd av att DAF inte hade upprättat lastningsintyg för dem. Det är även ostridigt att varorna inte fanns tillgängliga förrän den 28 oktober 1999.
- 158 Förstainstansrätten konstaterar att kommissionen, enligt avtalet med sökanden i mål T-221/01, har åtagit sig skyldigheten att hålla varorna tillgängliga för sökanden. Av artikel 7 i förordning nr 111/1999, i dess lydelse enligt förordning nr 1125/1999, framgår dessutom att varorna kan lastas så snart interventionsorganet erhållit bevis för att det har ställts en leveranssäkerhet.
- 159 Det har i detta fall varken visats eller ens påståtts att DAF den 15 oktober 1999 inte förfogade över bevis för att det hade ställts en leveranssäkerhet. Förstainstansrätten konstaterar följaktligen att varorna borde ha kunnat hämtas av sökanden den 15 oktober 1999. Kommissionen har inte heller gjort gällande något skäl till varför varan då inte fanns tillgänglig. Under dessa omständigheter har kommissionen underlåtit att uppfylla sina avtalsenliga skyldigheter genom att inte hålla varorna tillgängliga den 15 oktober 1999.
- 160 Kommissionen har dock gjort gällande att den ersättning för extra liggedagar som betalades till ägaren till fartyget Okapi MV var en följd av att sökanden hade gjort en felaktig bedömning av beskaffenheten av befракtningsavtalet mellan sökanden och nämnda ägare. Enligt kommissionen var befракtningsavtalet ett "berth charter" och inte ett "port charter", en kvalificering på grundval av vilken sökanden kunde ha vägrat att betala den begärda ersättningen för extra liggedagar.

- 161 Det räcker i detta hänseende att konstatera att kommissionen, i egenskap av tredje man i förhållande till befraktningssavtalet, inte är behörig att omkvalificera avtalet som ett "berth charter". Det är även ostridigt mellan sökaren och redaren att befraktningssavtalet var ett "port charter", en beskaffenhet med hänsyn till vilken avtalet dessutom genomfördes. Under dessa omständigheter finns det inte någon grund för att anse att sökanden gjorde fel när den betalade ersättningen för extra liggedagar till ägaren till fartyget Okapi MV.
- 162 Det har inte bestridits att de 25 761,11 USD som sökanden betalade som ersättning för extra liggedagar med anledning av att fartyget Okapi MV låg stilla i avgångshamnen hade sin grund i att varorna hölls tillgängliga för sent. Sökandens yrkande skall följaktligen bifallas såvitt avser detta belopp.
- 163 Det skall utgå dröjsmålsränta på detta belopp från och med den 3 augusti 2001, då sökanden krävde kommissionen på kapitalbeloppet, till dess full betalning sker. Dröjsmålsräntan skall, i avsaknad av en överenskommelse härom mellan parterna i avtalet, beräknas på grundval av den räntesats som Europeiska centralbanken har fastställt för huvudsakliga refinansieringstransaktioner, vilken var gällande under den aktuella periodens olika skeden, med tillägg av två procentenheter.

Slutsats angående talan till den del den i första hand grundas på artikel 238 EG

- 164 I mål T-215/01 kan talan inte bifallas på vissa av de grunder som har åberopats i första hand. Således kan sökandens yrkande om betalning av 57 515,63 USD såsom utgörande återstoden av posten kostnader för extra liggedagar enligt fakturan BRU 135 039 endast bifallas såvitt avser 23 072,89 USD. Vidare skall sökandens yrkande om betalning av 7 096,37 euro och 343,93 USD för finansiella kostnader ogillas. Slutligen skall dröjsmålsränta endast utgå på de kapitalbelopp som kommissionen är skyldig att betala till sökanden.

- 165 I mål T-220/01 kan talan inte bifallas på någon av de grunder som har åberopats i första hand.
- 166 I mål T-221/01 skall talan, såsom den har justerats efter det att sökanden har återkallat sitt yrkande om betalning av fakturan BRU 413 1828, bifallas på de grunder som har åberopats i första hand.
- 167 Eftersom talan i målen T-215/01 och T-220/01 inte har kunnat bifallas i dess helhet på de grunder som har åberopats i första hand, skall förstainstansrätten pröva de grunder som i dessa mål har åberopats i andra hand.

Talan till den del den i andra hand grundas på artikel 235 EG och artikel 288 andra stycket EG i målen T-215/01 och T-220/01

Huruvida till sakprövning

Parternas argument

- 168 Kommissionen har gjort gällande att talan i målen T-215/01 och T-220/01 inte kan tas upp till sakprövning till den del den grundas på artikel 235 EG och artikel 288 andra stycket EG, eftersom ansökningarna inte uppfyller kraven enligt artikel 44.1 c i rättegångsreglerna.

- 169 I synnerhet har sökanden inte i något av de två målen angett i vilken mån kommissionens påstådda underlåtenhet utgör en tillräckligt klar överträdelse av en överordnad rättsregel till skydd för enskilda, och sökanden har inte redogjort för huruvida det finns ett orsakssamband mellan den påstådda underlåtenheten och de skador som har åberopats.
- 170 Kommissionen har även hävdats att det i samband med ansökningarna inte angetts någon som helst grund för yrkandena om betalning av 7096,37 euro och 343,93 USD för finansiella kostnader i mål T-215/01 och yrkandet om betalning av fakturan BRU 135 964 i mål T-220/01.
- 171 Sökanden har gjort gällande att ansökningarna i de två målen innehåller en kortfattad framställning av de grunder som åberopas för talan i andra hand, i enlighet med kraven i artikel 44 i rättegångsreglerna.
- 172 Sökanden har härvid i båda målen gjort gällande att ansökningarna innehåller en exakt uppskattning av den skada som har lidits och som motsvarar återstoden enligt de fakturor som skickats till respektive interventionsorgan.
- 173 I vardera ansökan anges att det beteende som kommissionen lastas för är en följd av dels brister med avseende på utformningen och avfattningen av de allmänna villkoren för leveransen i fråga, dels kommissionens bristande förmåga vid organisationen och kontrollen av det ingripande i leveransen som skett genom andra parter, det vill säga interventionsorganen och lagren.

- 174 Av vardera ansökan framgår att det finns ett orsakssamband mellan skadan och det klandrade beteendet och det anges att kommissionens ingripande och kontroll skulle ha gjort det möjligt att komma till rätta med respektive lagers och interventionsorgans vägran.
- 175 Sökanden har även gjort gällande att det för de olika yrkandena i vart och ett av målen, till skillnad från vad kommissionen har hävdad, har anförts grunder som är tillräckliga med hänsyn till kraven i artikel 44 i rättegångsreglerna.

Förstainstansrättens bedömning

- 176 Det har vid flera tillfällen slagits fast att för att uppfylla kraven i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna skall en ansökan om ersättning för skada som har vållats av en gemenskapsinstitution, där ansökan grundas på gemenskapens utomobligatoriska skadeståndsansvar, innehålla uppgifter som gör det möjligt att fastställa vilket handlande sökanden lägger institutionen till last och skälen till att han anser att det finns ett orsakssamband mellan detta handlande och den skada som han påstår sig ha lidit samt arten och omfattningen av denna skada (förstainstansrättens dom av den 18 september 1996 i mål T-387/94, Asia Motor France m.fl. mot kommissionen, REG 1996, s. II-961, punkt 107, och av den 10 april 2003 i mål T-195/00, Travelex Global and Financial Services och Interpayment Services mot kommissionen (REG 2003, s. II-1677), punkt 27.

- 177 I målen T-215/01 och T-220/01 anges i ansökningarna att det handlande som kommissionen lastas för består i en bristande utformning och organisation av leveransen, eftersom kommissionen inte har förutsett lagrens och interventionsorganens passivitet, brister och/eller bristande vilja.
- 178 I varje ansökan anges dessutom att den skada som har lidits utgörs av de ytterligare kostnader som uppkommit i samband med transporten av varorna i fråga.
- 179 Förstainstansrätten konstaterar att det i ansökningarna i båda målen inte alls anges vilket orsakssambandet skulle vara mellan det handlande som kritiseras och den påstådda skadan. Det kan i detta hänseende konstateras att, till skillnad från vad sökanden har hävdad (se ovan punkt 174), det inte i någon av de två ansökningarna anges att det orsakssambandet följer av att kommissionens ingripande och kontroll skulle ha gjort det möjligt att komma till rätta med respektive lagers och interventionsorgans vägran. Även om ordalydelsen i varje ansökan kunde tolkas så att den innefattade en sådan angivelse, skulle den under alla omständigheter inte kunna anses visa att det finns ett orsakssamband mellan det handlande som kritiseras och skadan, såsom den faktiskt har gjorts gällande.
- 180 Mot denna bakgrund konstaterar förstainstansrätten att, såvitt avser talan till den del den i andra hand grundas på artikel 235 EG och artikel 288 andra stycket EG, inte någon av ansökningarna uppfyller kraven i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna. Talan kan följaktligen inte tas upp till sakprövning på de grunder som har åberopats i andra hand i målen T-215/01 och T-220/01.

Rättegångskostnader

- 181 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Enligt artikel 87.3 i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, besluta att kostnaderna skall delas eller att var och en av parterna skall bära sin rättegångskostnad.
- 182 I mål T-215/01 har talan delvis bifallits. Förstainstansrätten anser att det mot bakgrund av omständigheterna i målet därför är skäligt att fastställa att sökanden skall bära en tredjedel av sin rättegångskostnad och ersätta en tredjedel av kommissionens rättegångskostnad och att kommissionen skall bära två tredjedelar av sin rättegångskostnad och ersätta två tredjedelar av sökandens rättegångskostnad.
- 183 I mål T-220/01 har sökanden tappat målet och den skall därför ersätta samtliga rättegångskostnader, i enlighet med kommissionens yrkande.
- 184 I mål T-221/01 har talan visserligen bifallits. Det skall emellertid erinras om att sökanden delvis återkallat sin talan i den del den avsåg betalning av 23 115,49 euro enligt fakturan BRU 413 1828. Förstainstansrätten anser att det mot bakgrund av dessa omständigheter är skäligt att fastställa att sökanden skall bära en fjärdedel av sin rättegångskostnad och ersätta en fjärdedel av kommissionens rättegångskostnad och att kommissionen skall bära tre fjärdedelar av sin rättegångskostnad och ersätta tre fjärdedelar av sökandens rättegångskostnad.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande dom:

- 1) I mål T-215/01 skall kommissionen till sökanden betala 7 194,24 euro och 23 072,89 USD jämte dröjsmålsränta på båda kapitalbeloppen från och med den 16 maj 2001 till dess full betalning sker. Räntan skall beräknas på grundval av den räntesats som Europeiska centralbanken har fastställt för huvudsakliga refinansieringstransaktioner, vilken var gällande under den aktuella perioden, med tillägg av två procentenheter.
- 2) Talan i mål T-215/01 ogillas i övrigt.
- 3) I mål T-215/01 skall sökanden bära en tredjedel av sin rättegångskostnad och ersätta en tredjedel av kommissionens rättegångskostnad. Kommissionen skall bära två tredjedelar av sin rättegångskostnad och ersätta två tredjedelar av sökandens rättegångskostnad.
- 4) Talan i mål T-220/01 ogillas.

- 5) I mål T-220/01 skall sökanden bära sin rättegångskostnad och ersätta kommissionens rättegångskostnad.

- 6) I mål T-221/01 skall kommissionen till sökanden betala 25 761,11 USD jämte dröjsmålsränta från och med den 3 augusti 2001 till dess full betalning sker. Räntan skall beräknas på grundval av den räntesats som Europeiska centralbanken har fastställt för huvudsakliga refinansieringstransaktioner, vilken var gällande under den aktuella perioden, med tillägg av två procentenheter.

- 7) I mål T-221/01 skall sökanden bära en fjärdedel av sin rättegångskostnad och ersätta en fjärdedel av kommissionens rättegångskostnad. Kommissionen skall bära tre fjärdedelar av sin rättegångskostnad och ersätta tre fjärdedelar av sökandens rättegångskostnad.

Forwood

Pirrung

Meij

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 10 februari 2004.

H. Jung

N. J. Forwooe

Justitiesekreterare

Ordförande

II - 645

Innehållsförteckning

Tillämpliga bestämmelser	II - 593
Relevanta bestämmelser i målen T-215/01, T-220/01 och T-221/01	II - 593
Andra relevanta bestämmelser i målen T-215/01 och T-221/01	II - 596
Andra relevanta bestämmelser i mål T-220/01	II - 598
Bakgrund till tvisten	II - 599
Mål T-215/01	II - 599
Mål T-220/01	II - 602
Mål T-221/01	II - 604
Förfarandet	II - 606
Parternas yrkanden	II - 608
Talan till den del den i första hand grundas på artikel 238 EG	II - 610
Upptagande till sakprövning	II - 610
Parternas argument	II - 610
— Den avvisningsgrund som avser avsaknaden av ett avtalsförhållande mellan parterna	II - 611
— Den avvisningsgrund som avser att ansökningarna inte uppfyller kraven i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna	II - 614
Förstainstansrättens bedömning	II - 615
— Den avvisningsgrund som avser avsaknaden av ett avtalsförhållande mellan parterna	II - 615
— Den avvisningsgrund som avser att ansökan inte uppfyller kraven i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna	II - 617

CALBERSON GE MOT KOMMISSIONEN

Prövning i sak	II - 618
Parternas argument	II - 618
Förstainstansrättens bedömning	II - 627
— I mål T-215/01	II - 628
— I mål T-220/01	II - 633
— I mål T-221/01	II - 636
Slutsats angående talan till den del den i första hand grundas på artikel 238 EG .	II - 638
Talan till den del den i andra hand grundas på artikel 235 EG och artikel 288 andra stycket EG i målen T-215/01 och T-220/01	II - 639
Huruvida till sakprövning	II - 639
Parternas argument	II - 639
Förstainstansrättens bedömning	II - 641
Rättegångskostnader	II - 643